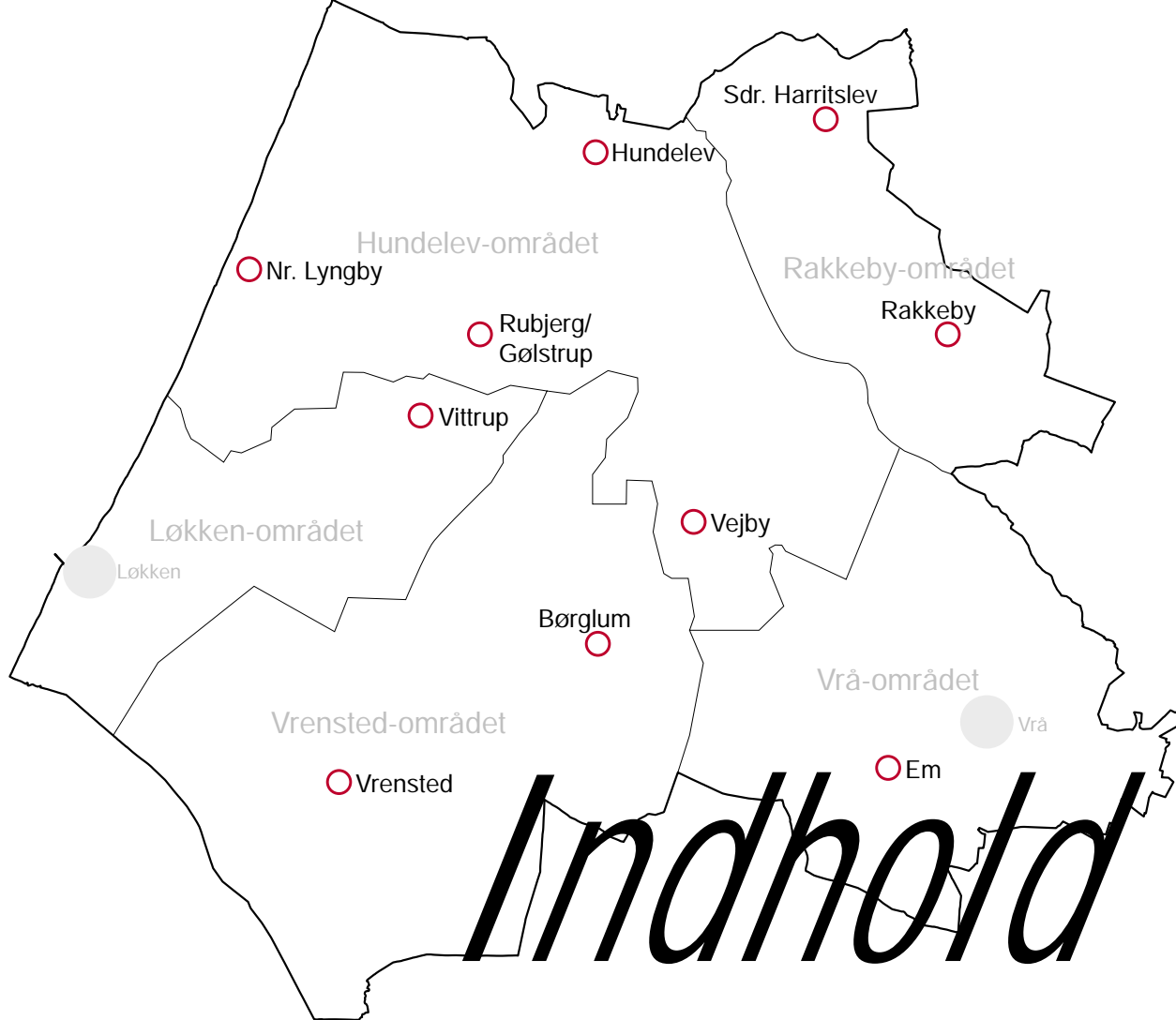

Landsbyerne

- i Løkken-Vrå Kommune

Landsbyerne i Løkken-Vrå Kommune	4
Vrensted	6
Em	10
Vittrup	14
Hundelelev	18
Rubjerg/Gølstrup	22
Vejby	26
Rakkeby	30
Børglum	34
Nr. Lyngby	38
Sdr. Harritselv	42
Relevante links og henvisninger	46

»Skolen er et vigtigt samlingspunkt for byen...«

»...det gælder om at bevare - og udvikle - det vi har«

»...styrker vort lokale samfund og værner om det nære og trygge miljø...«

Løkken-Vrås landsbyer er attraktive bostæder

- med lokalt engagement og fællesskab som fundament

»...tid til fordybelse...«

»...et godt sted at bo, hvis du aktivt og positivt ønsker at være med i fællesskabet og i udviklingen af området.«

»...de historiske mindesmærker, der er i så rigt mål i området...«

»Samarbejde - Fællesskab - Aktivitet er nøgleordene for borgerne ...«

Landsbyerne i Løkken-Vrå Kommune

Set fra stor højde vil Løkken-Vrå Kommune fremstå som et stort, grønt område med en stribe hvid brænding og klitter i vest. Lidt tættere på vil man se, at den grønne farve enten er tavlet ud i store marker eller liggende hen i udyrkede naturområder med klithede. Og kun få steder er der plantage og skov.

Man skal endnu tættere på, før de menneskelige bosættelser toner frem: Først de lidt større centerbyer Løkken og Vrå og derefter cirka ti større og mindre ansamlinger af huse samlet i landsbysamfund omkring en vej.

Løkken-Vrå kan om noget kaldes for en landkommune, og den moderne byudvikling har ikke ændret meget på, at folk her i kommunen vil bo grønt, decentralt og naturforbundet i overskuelige enheder.

Rykker man helt tæt på, vil man opdage, at disse 10 landsbysamfund, som måske på afstand kan ligne hinanden, alligevel har fået hver sit præg, sin identitet. Det kan skyldes noget historisk og nogle landskabsmæssige betingelser. Men det kan også skyldes, at beboerne i de enkelte landsbysamfund har villet noget med netop deres sted. De har haft ønsker og har set muligheder og er søgt sammen om at forme deres livsrum. Der har været noget, de ville undgå og ville væk fra, og noget som de ønskede, drømte om og så tog fat på at virkeliggøre - under de betingelser, der nu engang var på deres sted.

Derfor har der altid været et stort potentiale i landsbybeboere: Foreningslivet blomstrer, og landsbyen har skabt traditioner og rum for udfoldelse. Det er oftest sket med meget små midler og en stor frivillig indsats, og det har givet hver landsby sin identitet.

Organiseringen

Ofte har beboer-/borgerforeningen været det fælles forum i centrum af landsbyens foreningsliv. Kommunens 10 landsbyer: Em, Børglum, Vrensted, Vittrup, Rubjerg-Gjølstrup, Nr. Lyngby, Vejby, Hundeleve, Sdr. HARRITSLEV og Rakkeby har alle en beboerforening, der har koordineret og samarbejdet med idrætsforeningen og de andre grupper. Uden stor tradition for at samarbejde med andre landsbyer.

Med godkendelsen af Løkken-Vrå Kommune som LEADER-kommune i en 5-årig periode blev der lavet radikalt om på samarbejdsformerne mellem landsbyerne.

LEADER-programmet sendte fra 2001 og 5 år frem ca. 2 millioner EU-kroner ind over kommunegrænsen, og de skulle matches af 2 millioner nationale kroner. Programmet lød på kvalitative løft til landsbyernes livskvalitet.

Ansøgningen om at blive LEADER-kommune var indsendt af Vendsyssel Udviklingsråd, og udover vor kommune fik Sæby, Sindal og Hirtshals et tilsvarende udviklingsprogram.

Som fælles styrende organ for dette program nedsatte Kommunalbestyrelsen i september 2001 et KOMMUNALT LANDSBYRÅD med repræsentanter fra de 10 landsbysamfund og deltagelse fra både politisk og administrativt niveau. Kommunalbestyrelsen udarbejdede vedtægter for Landsbyrådet, hvor formålet lyder: at medvirke aktivt til at sikre en bevaring og udvikling i kommunens landsbyer og landdistrikter, dels gennem inspiration og igangsætning af aktiviteter, og dels gennem indflydelse ved tildeling af kommunale og andre offentlige midler til projekter og aktiviteter.

Således er Landsbyrådet ikke bundet alene til LEADER-programmet, men er så at sige kommet

for at blive, som landsbyernes fælles rum for koordinering, inspiration og deltagelse i den kommunalpolitiske del, der omhandler vilkår og situation i landsbyerne.

I gennem de nu ca. 4 års praksis har Landsbyrådet indarbejdet nogle rutiner og adgangsveje, som har etableret Rådet som en kendt og vigtig brik i kommunens lokalpolitiske liv.

Der afholdes møde 4 - 5 gange om året på skift i landsbyerne. En række temaer har været behandlet, f.eks. skolen i landsbysamfundet, men centralt har rollen som fødselshjælper været i relation til landsbyernes udviklingsprojekter. Samtlige 10 landsbyer er med i LEADER-programmet, og der er realiseret så forskellige ting som legepladser, aktivitetsområder, skov, fritidsområde, grønne stier og bytorve. Og for hver budgetkrone fra EU og fra de nationale kasser har lokalsamfundene skabt projekter for endnu en krone, i form af eget arbejde, indsamlinger, donationer osv., således at 1 dansk skattekrone er blevet til 3 kroner i lokalsamfundets landsbyløft.

Status 2005

Trods årtiers trend - vandringeren fra land mod by - så er det langt hen lykkedes Løkken-Vrå Kommunes landsbyer at forblive på landkortet. Leader-programmet har bevirket, at man har måttet klargøre for sig selv og andre - også i ord - hvad det er, man gerne vil med sit sted og det fælles liv. Det har givet pejlemærker og en god selvbevidsthed i landsbyerne, og man har fået en stemme, der bliver hørt. Og programmets gennemførelse har vist, at der er vilje og handlekraft bag ordene. Operation »Landsbyløft« kunne man kalde det, så landsbyerne i dag fremtræder med god tiltrækningskraft på tilflyttere.

Og dannelsen af Landsbyrådet har givet landsbyerne fodslaw i deres fælles anliggender.

Landsbyer er stadig en »truet race«, og der er fortsat købmænd, som drejer nøglen, men Løkken-Vrå Kommune har tre 7-klassede skoler i sine landsbyer, og der er fortsat ikke langt til en dagligvarebutik. Fritidstilbuddene til de unge i idræts- og spejderbevægelser er intakt, og de voksne har mødesteder og amatørteater og spis-sammen-aftener osv. »Rum i hverdagen« hed en af projektrunderne i Leader-forløbet, og det har givet foreningslivet rammer - udendørs og indendørs.

Tilflyttere vil, hvis de selv ønsker det, blive godt modtaget i landsbyerne og vil blive betragtet som en ressource i fællesskabet.

Fremtiden

Meget tyder på, at Leader-programmet i 2007 vil få en afløser, med gode økonomiske ressourcer i, og med handlemuligheder for landsbyerne - også i andre retninger end hidtil. Måske noget med at tænke sin landsby mere sammen med det åbne land omkring, og se samarbejdspartnere i landbrugserhverv, fritids- og naturorganisationer. Det er der en stor udfordring i, samtidigt med at kommunalreformen skal gennemføres. Også Løkken-Vrå Kommunes landsbyer skal finde en god fremtid i et meget større fællesskab.

Men umiddelbart er vi godt rustet til begge opgaver - føler vi!

Vrensted

Vrensted – et godt sted at bo!

Landsbyen, Vrensted, ligger tæt ved bade- og turistbyen Løkken. Det betyder, at beboerne kun har 6 kilometer til Danmarks bedste badestrand, det barske og vidunderlige Vesterhav med de enorme klitarealer. Man har både sommer og vinter let adgang til et stykke unikt natur.

Vrensted er en meget hyggelig landsby med gadekær, grønne områder og meget varieret byggeri, parcelhuskvarterer og ældre bebyggelse med nedlagte gårde, hvoraf flere er smukt renoverede. Der er 16 almennyttige, ældrevenlige lejeboliger, 8 af disse boliger ligger ved hovedvejen, tæt ved busstoppestedet, andre 8 er placeret tæt ved skole og stadion.

I Vrensteds opland er flere store driftige landbrug, landbrugsjorden er god på trods af, at der kun er så kort til stranden. Der er muligheder for mange forskellige ture i et meget varieret landskab, skov, mose og dyrket agerjord.

Fra Vrensted er der gode busforbindelser til Løkken og Brønderslev.

Der bor ca. 400 borgere i Vrensted, med oplandet 1400 indbyggere, der ikke er i tvivl om, at de bor et godt sted, for man kan i det daglige klare alle indkøb i byen.

I Vrensted er der købmandsforretning med postbutik og håndkøbsudsalg. Der er flere håndværks- og mindre industrivirksomheder og en vognmandsforretning. I byens lægehus – her er man privilegeret – er der 5 læger. Løkken Sparekasse har filial i byen.

Midt i byen ligger den integrerede institution Ane Maries Hus og skolen, der modtager elever fra børnehaveklasse til og med 7. klasse. Velfungerende offentlige institutioner, der er udbyggede, så de opfylder tidens krav.

Her i bymidten ligger også det tidligere alderdomshjem, der er omdannet til aktivitetscenter / »vandrershjem« og udlejes til lejrskole, træningsophold, familiefester eller til turister.

Samarbejde – fællesskab – aktivitet er nøgleord for borgerne i Vrensted og opland.

I Vrensted er der mange aktive foreninger, der alene eller sammen har mange tilbud om aktiviteter. Lokalbladet, Wrænniken, der udkommer 4. gange om året, sørger for bekendtgørelse og samordning af de mange aktiviteter. Foreningerne benytter enten Vrensted Forsamlingshus, Aktivitetscentret, VIs klubhus, skolen eller egne lokaler til deres aktiviteter. Vrensted Idrætsforenings klubhus er placeret ved skole og stadion.

Vrensteds beboere tager gerne selv initiativer. Forskønnelse af »trehjørnet«, byens juletræ, flagallé ombygning af Ane Maries hus til børneinstitution og alderdomshjemmet til aktivitetscenter/vandrershjem er nogle af initiativerne.

Man har øje for fællesskabets betydning, og man har viljen til at yde en aktiv indsats. Kvaliteten ved landsbylivet, som man ser det, er tryghed, fællesskab og attraktive udfoldelsesmuligheder for alle aldersgrupper.

Hvis vi vandt en million...

Vinder Vrensteds i lotteriet eller bliver man tilbudt en million, hvad ønsker byen så?

Første og største ønske er et større rum til udfoldelser/ aktiviteter om vinteren, en minihal eller multihal. Som nummer to står i dag forbedringer, afmærkning og kortlægning af gang og cykelstier, især en sti til Løkken via den gamle bane bliver ofte taget frem.

Vrensted et godt sted at bo, hvis du aktivt og positivt ønsker at være med i fællesskabet og i udviklingen af området.

Vrensted

»Vrensted Tandhjul«

Projekt »Vrensted Tandhjul« ser vi som en meget vigtig løftestang, som vil kunne skabe nye og bedre sammenhænge, nye og bedre fysiske rammer, og ikke mindst styrke sammenholdet, fællesskabet og give ejerskab og fornyet identitet.

I vort lille samfund er det vigtigt, at eksisterende faciliteter ikke kun anvendes den halve dag, men benyttes dag og aften.

Formålet med Vrensted Landsbytorv, en del af »Vrensted Tandhjul«, er

- at forbedre de fysiske rammer for foreninger, skole, institutioner og borgere.
- at styrke og vedligeholde det gode samarbejde mellem foreninger og institutioner.
- at give mulighed for en udvidet anvendelse af forskellige faciliteter.
- at skabe muligheder for aktiviteter, der stimulerer børns fantasi.
- at tilbyde et miljø, hvor børn udfordres eller udfordrer hinanden.
- at tilbyde et miljø, hvor børn, forældre, bedsteforældre gerne tilbringer nogle timer.
- at tilbyde en plads, hvor man bare gerne mødes.

Første etape af Vrensted Landsbytorv er etableret. Skolens legeplads har undergået en fornyelseskur, den er blevet en vidunderlig plads, der opfylder det formål og de ønsker, som alle parter havde ønsket sig.

Men det allervigtigste, det mest værdifulde har været arbejdet.

I mange år har eleverne, klasse efter klasse ønsket blandt andet at få en »bedre« asfaltbelægning, så de kunne anvende deres rulleskøjter m. m. De par gynger, der var, gav heller ikke de store udfordringer. Da mulighederne åbnede sig, myldrede ideerne frem, lærerne hjalp, og derefter fik man professionel bistand.

Planerne blev myndighedsbehandlet, økonomi (leader+ og kommune) blev fremlagt. Hvilke ønsker kunne så opfyldes?

Mange - især, når man arbejder sammen.

Asfalt skulle fjernes, det var professionelt arbejde, men udskiftning af jord kunne traktorer klare, så landmænd/forældre udnyttede deres ekspertise. Så skulle der lægges fliser, det blev et hyggeligt arbejde. Nogle var gode til afretning, andre kunne lægge fliserne. Børnene hjalp også, og det er helt sikkert, at nogle af dem kan huske, hvor »deres« fliser ligger.

Børnene har også planeret, samlet sten og sået græs. De har været med til at plante frugttræer og buske.

Nu var vi efterhånden klar til at lave legeredskaber. Hvor var vi heldige, vi fik lov til at få træ fra præstens skov. Man fældede træer og bragte dem til skolens område, her gik børn og voksne så i gang med at afbarke og save til. Helt vidunderligt at opleve den iver og ihærdighed, som børnene gik til arbejdet med. Humøret var højt, de havde det vidunderligt, de fik afprøvet grænser.

Legeredskaber blev konstrueret, bragt på plads og kontrolleret. Bander blev sat op omkring den ny rulleskøjte- og skateboardbane.

Byen har nu en fantastisk spændende legeplads, hvor børnene kan krybe, kravle, balancere, prøve kræfter af, hvor de kan følge planter og frugters udvikling, og hvor de kan sidde og slappe af.

Har man brug for andre udfoldelser, ligger byens store flotte idrætsanlæg lige ved siden af.

Vrensted Landsbytorv etape 2 er på bedding, planerne er klar, men venter på grønt lys for økonomi (leader+ og kommune). Det gule lys er tændt, så det er lige før start. Anden etape bliver hastighedsdæmning til 15 km. på Stationsvej, chikaner med

blomster, opholdsarealer med borde og bænke ved skolen og aktivitetscenteret, bedre legeredskaber ved børneinstitutionen, Lille Ane Marie, transformator som belyst plakatsøjle og mur med børnekunst, fliser på stien til købmanden, så ældre kan færdes med deres rollatorer.

Arbejdet med anden etape vil forsætte som et helt naturligt samarbejde mellem børn, unge, ældre, institutionernes ledelse og medarbejdere.

Projekt »Vrensted Tandhjul« tages jævnligt op til drøftelse i Foreningssamvirket. Der vil altid være en tand eller flere, der ønskes udskiftet.

Em

En beskrivelse af Em

Em er en lille landsby, som ligger tæt ved Vrå. Em er kendetegnet ved, at det er en meget hyggelig by med kirke og mølle. Gammel idyl med sjæl. Der findes ingen dagligvarebutikker, men på grund af den relative korte afstand til Vrå, som tager ca. 10 minutter på cykel, er det hurtigt af få fat i varer. I Vrå holder 3 dagligvarebutikker åbent fra tidlig morgen til sent aften.

I Em er der pasningstilbud til børn i alderen 0-6 år, som kan blive passet privat med tilskud fra kommunen som et alternativ til de kommunale tilbud. Skole, Børnehave og Fritidsordning ligger i Vrå. Der findes ingen kollektiv trafik i form af en lokal busrute eller andet. Skolebørnene kan benytte skolebussen, som kører dagligt.

Der er stadig få gårde, der kan eksistere af gårddriften og dermed gøre landbruget til sit levebrød.

Disse gårde er mekaniseret og har stordrift, for at det er rentabelt.

Den eneste forening, der er i Em, er Em Ungdoms- og Borgerforening, som har eksisteret i mange år. Den laver arrangementer for byens og oplandets borgere i form af forårsfest, høstfest, juletræ m.m. Der er altid stor opbakning til borgerforeningens arrangementer, der gør meget ud af fællesskabet og prøver også at integrere nye borgere i fællesskabet.

Befolkningen spænder aldersmæssigt meget bredt. Det er lige fra helt unge mennesker, der lige har købt bolig for første gang til mennesker der er op i årene, som endnu har hang til landsbylivet og føler, at fællesskabet har så stor en betydning, at de endnu ikke kan nænne at sælge deres bolig i det nære miljø og bosætte sig i byen.

Hvis Em fik mange rigtig mange penge ville vi bruge dem sådan!!!

En mulighed ville være at købe Em gamle skole og lave det om til et lokalt kulturhus, hvor foreningslivet rigtig kunne blomstre. Lave et fantastisk mødested for alle aldersgrupper. Der kunne etableres mange gode aktiviteter for enhver smag, f.eks. kortspil i dagtimerne - - evt. for dem der er trådt ud af arbejdsmarkedet og skal have tiden til at gå i hyggelig samvær med sine naboer. Eller andre gode sysler. Kun fantasien sætter grænser for, hvad huset kan bruges til. Muligheden for bare at mødes uforpligtende under tag i byen vil være berigende. Det at kunne samles og føle at vi har et fællesskab i egne lokaler er vigtig og ånden i Em. Det ville styrke fællesskabet yderligere.

Kulturhuset kunne evt. i dagtimerne også bruges som børnehave på lignende vilkår som i Vittrup.

Kulturhuset kunne evt. i aftentimerne bruges til fritidsklub for de unge.

Kulturhuset vil åbne mange nye døre, og der vil være et væld af muligheder. Disse muligheder vil dukke op, når byen i fællesskab har udarbejdet en plan for benyttelse af et sådan hus.

Em Ungdoms- og Borgerforening har mulighed for at holde alle deres arrangementer i det nye Kulturhus. Det vil betyde meget, da nuværende arrangementer skal holdes uden for Em i lejede lokaler. Mange flere vil kunne deltage i arrangementerne, idet ikke alle har mulighed for at komme til dem (det er ikke alle, der har bil, da Em kun ligger i en relativ kort radius af Vrå).

En anden mulighed er, at vi kunne bruge pengene til at byggemodne nogle naturgrunde for at få flere tilflyttere til vores dejlige by.

Det grønne område i Em

På en del af en mark overfor Kirken er der blevet etableret et lege- og aktivitetsområde samt mødested for byens og områdets borgere.

Initiativet er taget af en gruppe forældre og børn i byen, og projektet er gennemført med stort lokalt arrangement. Alt praktisk arbejde er udført af frivillige, der har gået op i projektet med liv og sjæl. Produktionsskolen i Hjørring har været behjælpelig med at lave og opstille alle legeredskaber, så de overholder alle regler/love om sikkerhed. Legepladsen bliver flittigt brugt af såvel børn som voksne.

Em by har et stort opland og er en levende landsby med aktive borgere, der lokalt ikke har haft noget andet samlingssted end kirken i form af klubhus eller forsamlingshus. Det er derfor, at det nye lege- og aktivitetsområde er blevet så stort et aktiv ikke kun for Em by, men for hele oplandet.

Formålet har været at styrke kultur- og fritidslivet lokalt samt fremme tilflytningen af børnefamilier. Og det må man sige, at det har den gjort. Det er en legeplads for såvel små som store. Der er et klatretårn med rutschebane og svævebane. Vippegyr, gynger og sandkasse til de små. Til de lidt større børn er der boldbane. Områdets helt store trækplaster er hoppepuden, som benyttes af alle i alle aldre.

Der er også plads til at sidde og nyde madkurven såvel i det grønne, hvor der er bænke med tilhørende borde, men også i grillhytten, hvor der er tørt og godt, hvis vejret svigter.

Der er kort og godt plads til hele familien, og det er medvirkende til, at landsbyen stadig er et godt sted at bo. Der er stadigvæk folk, der foretrækker det nære miljø, hvor folk kender hinanden og har lyst til at være sammen.

Denne herlighed har i alt kostet 165.000. Finansieret med 100.000 kr. fra Landdistriktpuljen, 10.000 fra Friluftsrådet og 55.000 fra Leader +.

Vittrup

Vittrup er en lille by beliggende på hovedvej 55 mellem Hjørring og Løkken (15 km til Hjørring og 5 km til Løkken). Som vort Leader+ projektnavn »Mellem Kloster og Hav« afslører, er Vittrup også beliggende mellem Børglum Kloster og Vesterhavet ved Nr. Lyngby (3 km til hver side).

Historie

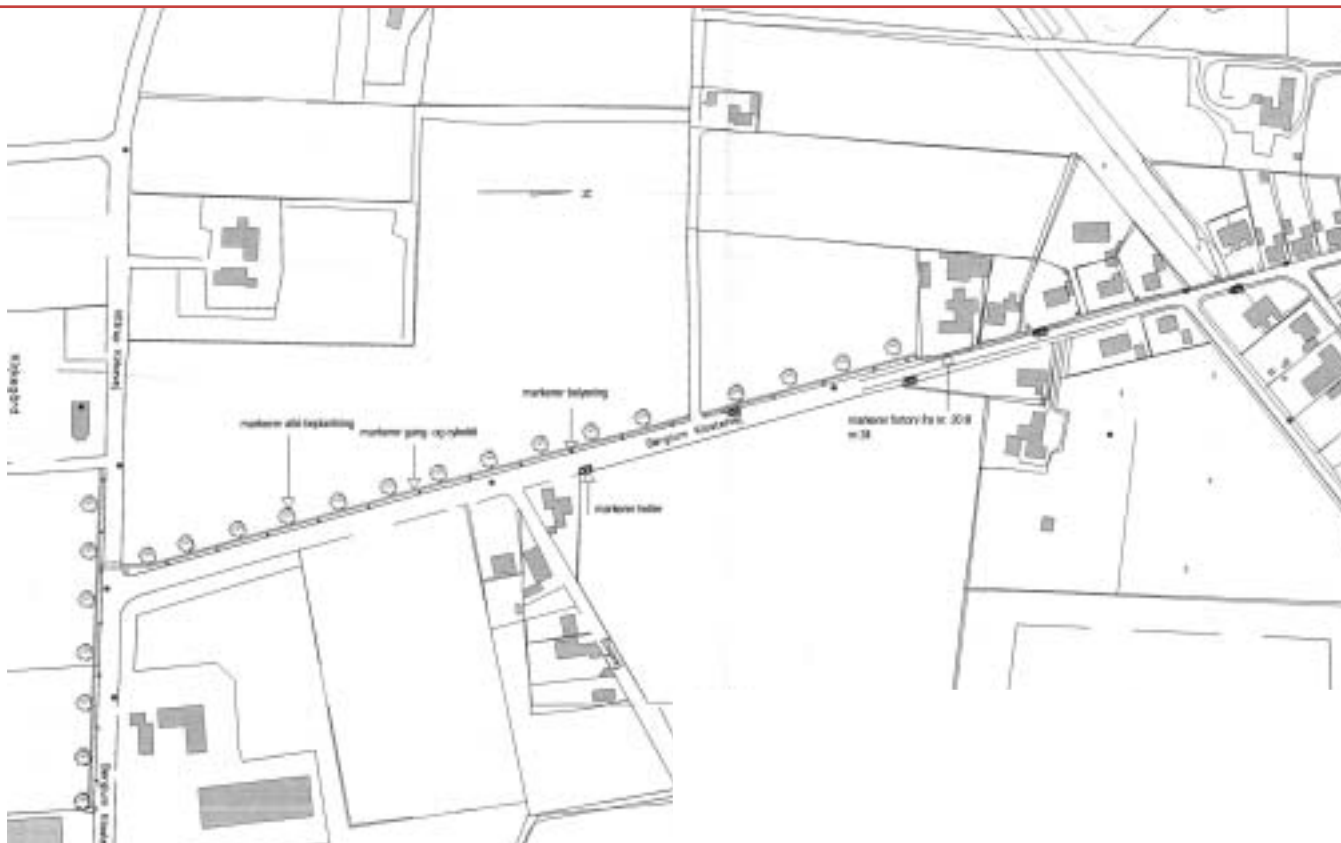
Byen opstod i 1913, da privatbanen fra Hjørring til Løkken og Aabybro blev anlagt med station i Vittrup. Før den tid var Vittrup en samling gårde læn- gere mod øst, og der var kun en håndfuld huse, bl.a. en smed og en købmand, langs hovedvejen. Vejen var allerede blevet etableret i 1840'erne, men først da banen kom, begyndte der for alvor at ske noget. Allerede samme år blev der byg- get en brugs, et andelsbageri og en skole (skolen menes i øvrigt at være tegnet af Sylvius Knutzen, arkitekten bag Vittrup station og de øvrige ka- rakteristiske stationsbygninger langs banen). De følgende år kom der håndværkere og handlende/ forretningsdrivende til byen, man fik bygget et andelsmejeri i 1918, og der blev oprettet et vandværk i 1941 (vandet i dag kommer stadig fra den oprin- delige boring). Også foreningslivet kom der gang

i, bl.a. borger- & håndværkerforening, gymnastik- forening og boldklub blev oprettet. I 50'erne var der 42 håndværkere og forretningsdrivende i byen - man levede så at sige af hinanden. Senere gik det dog ned ad bakke, og de mindste forretninger, bl.a. skrædder, skomager, tatol, radioforhandler og systue, måtte lukke. I dag er byen selvsagt meget forandret.

Vittrup skole

Vittrup skole blev nedlagt omkring 1970, og nogle år senere blev bygningerne overtaget af VGU (Vendsyssel Gymnastik- og Ungdomsforening) til kontor og kursuscenter. Der blev bygget en idræts- hal, som også er blevet godt brugt af VUG (Vittrup Ungdoms- og Gymnastikforening) og til andre lokale formål. I starten af 90'erne blev DDGU og DDSG&I lagt sammen til DGI og VGU-Centret, som skolen dengang hed, blev i den forbindelse sat til salg. Ved hjælp af lokale kræfter og lokal kapital blev centret købt og omdannet til en efter- skole, som startede i 1993 med 54 elever. I dag har Vittrup Efterskole 90 elever og lange venteli- ster, især på hestelinien. Der er blevet bygget til og/eller bygget om næsten hvert år, og skolen har

Leader+ projektet »Mellem Kloster og Hav«

Vores Leader+ projekt startede med, at der blev afholdt borgermøder for at få gode ideer til, hvordan Vittrup kunne gøres til et bedre sted at bo og leve. Blandt de mange idéer fra møderne var skovplantning, byforbedelse, trafikdæmpning m.m., men på mødet den 18. marts 2004 enedes man om et stiprosjekt på Børghlum Klostervej, der skulle forbinde byen med efterskolen og kirken, som ligger 1 km. syd for byen, og samtidig gøre det mere sikkert for gående og cyklister at færdes på den meget trafikerede vej. Ud over skolen og kirken er vejen også forbindelsesvej til Børghlum Kloster, lægehuset i Vrensted og genbrugspladsen i Børghlum. Der blev nedsat en arbejdsgruppe af »stimænd«, sammensat af medlemmer fra lokalområdets foreninger samt byens repræsentant i Landsbyrådet, som sammen med en arkitekt skulle formulere et projekt, der kunne godkendes. Ønsket var at lave en 2 m. bred asfalteret sti med beplantning mellem stien og vejen. Efter en længere arbejdsproces blev projektet godkendt i Landsbyrådet og LAG-gruppen og i oktober 2004 i fødevareministeriet med en bevilling på 173.000 kr. fra Leader+ samt 173.000 kr. fra kommunen. Desuden har en lokal indsamling i Vittrup og omegn indbragt næsten 100.000 kr. Det var dog ikke helt problemfrit, fordi den gamle og nedslidte belysning langs vejen er kommunal, og desuden manglede der fortove på de sidste 200 m inden for bygrænsen og ud til, hvor stien skulle begynde. For at stien skulle have en berettigelse var vi nødt til at få etableret det manglende stykke fortove og fornyet belysningen langs stien, men dette kunne ikke gøres inden for rammerne af Leader+ midlerne. Vores lokale entreprenør (som også er formand for arbejdsgruppen bag stiprosjektet) tilbød at grave ud og planere, hvis der kunne arrangeres frivillig arbejdskraft til at sætte kantsten og lægge fliser. Efter mange forhandlinger er kommunen gået med til at forny belysningen og betale materialerne til fortovet, så nu er finansieringen af det samlede projekt endeligt på plads, og arbejdet er sat i gang. Det har været en lang proces med meget papir og snak at nå frem hertil, men nu hvor det hænger sammen, både økonomisk og praktisk, er det ingen sag at se tilbage på forløbet, og et sådant projekt vil give et stort løft til en lille by som Vittrup.

nu nogle gode rammer. Idrætshallen bruges stadig af den lokale idrætsforening på hverdagsaftener i vinterhalvåret, og skolens lokaler bruges også til bestyrelsesmøder, generalforsamlinger, lokalhistorisk arkiv, lokale fester m.m. - de fungerer faktisk som byens kulturhus.

Vittrup mejeri

Vittrup mejeri blev lukket i 1966 og var derefter i privat eje frem til 1994, først som autoværksted og siden som kombineret brevsamlingssted og garn- og lampeskærmsbutik. Nye ejere forsøgte i starten af 90'erne at starte café og galleri i bygningen, men det holdt ikke længe. På det tidspunkt ledte man efter lokaler til en børnehave, og da mejeriet blev sat til salg, besluttede man at satse på det. Mejeriet blev købt og istandsat, igen ved stor lokal opbakning, og i december 1994 åbnedes den integrerede børnehave Vittrup Gl. Mejeri. I 1995 blev børnehaven valgt til »Årets Børneby« af Nordjyllands Radio og TV Nord. Børnehaven drives som en selvejende institution og har i dag omkring 60 børn fra vuggestuealder og op til skolefritidsordningsalder og dækker et større opland.

Vittrup brugs

Vittrup brugs afgik »en stille død« i 2002 og var da Vittrups eneste dagligvareforretning. Ved en aktiv indsats fik Brugsens bestyrelse hyret et købmandspar til at drive butikken videre som købmandsforretning. Efter ca. 2½ år i byen valgte de at stoppe, men heldigvis ville et lokalt par drive forretningen videre, og med det initiativ og de mange gode ideer, som de lægger for dagen, ser det lyst ud for fremtiden.

Vittrup i dag

I dag består byen af 85 husstande og omtrent 200 indbyggere. Der er inden for de senere år flyttet mange unge familier til byen, så befolkningstallet har været konstant gennem mange år. Der er

dog ikke bygget nye huse i de sidste mange år, men der er blevet bygget 4 almennyttige boliger. Desuden er der nye byggegrunde på vej på Lyngbyvej, og det første hus skal påbegyndes til næste år. Byen har busforbindelse til Hjørring og Aalborg ca. hver time, og hver morgen tager ca. 60 børn og unge fra Vittrup og omegn til skole fra byens ventosal. Byen har i dag købmandsforretning med benzinsalg, børnehave, efterskole, maskinstation, vognmand, frisør, mekanikerværksted, murer- & tømmerfirma samt smedeforretning. På turistsiden har byen bed & breakfast, et åbent landbrug samt nu også en lille souvenirbutik (»Victoria House«), som har til huse i den gamle cykelforretning.

Vittrups fremtid

Med hensyn til byens fremtid, så gælder det om at bevare - og udvikle - det vi har. Grundlaget er for så vidt i orden med købmandsforretning, børnehave og efterskole, og alle medvirker til at gøre byen interessant i forbindelse med bosætning. Især er vores købmandsforretning væsentlig, for uden den vil byen stagnere og huspriserne falde, og folk er meget flinke til at støtte den. Der er også et godt lokalt sammenhold og initiativ - både efterskolen, børnehaven, købmandsforretningen og nu stiprojektet er sat i gang af lokale arbejdsgrupper - og hvis vi kan bevare det, ser det ikke så skidt ud for byen. Og skulle der blive tale om fremtidige projekter har vi jo en liste med idéer og forslag fra borgermøderne, som vi kan tage fat på. Vi synes selv, at byen er godt placeret på landkortet - der er kun få kilometer til strandene i Løkken og Nr. Lyngby samt til Børglum Kloster, som er egnens største turistattraktion - og at vi har nogle gode rammer for beboerne, hvilket stiprojektet er med til at gøre endnu bedre. Så Vittrup er en god by at bosætte sig i; vi mangler sådan set bare, at der bliver bygget nogle nye huse - og der er byggegrunde til det!

Vittrup

AXEL SØGAARD

Hundelev

årets børneby i Nordjyllands Amt 2005

Hvor finder man et lille landsbysamfund, hvor 400 beboere stimler sammen for at spise grillmad og holde aftenhygge på en parkeringsplads? Svar: i **Hundelev**. Og hvor kommer der 130 til fællesspisning på skolen? Hvor har beboerforeningen holdt 25 års jubilæum og mange revyer undervejs? Og i hvilken lille by ligger kommunens største ungdomsklub, selv om den flere gange er blevet forvist til kældre og lofter?

Hvor bygger og driver forældrene selv en stor legeplads til børnene, mens andre passer og plejer den fælles skov, anlægger boldbane og frugthave? Og andre igen etablerer en tennisbane, mens de næste skaber en petanquebane og sætter borde og bænke op rundt i skoven. Hvilken by blev kåret til »**Årets børneby i Nordjyllands Amt 2005**«? Svaret er Hundelev og en af begrundelserne for kåringen er det store sammenhold, der er forretninger, foreninger og borgere imellem.

Her er stor søgning til foreningerne, hvoraf en af dem er idrætsforeningen, der tæller 350 medlemmer og hver skoledag i vinterhalvåret sender i gennemsnit 130 deltagere igennem skolens idrætshal til gymnastik, badminton og boldspil. Den laver desuden mange arrangementer som familiedag, sommersjov og tur til badeland, og så kommer der rigtig mange, for i Hundelev vil man være med til det, der sker.

Da man i 1995 kunne indvi en ny hal til skolen på 250 kvadratmeter og nyt omklædningsrum, bidrog idrætsforeningen og sparekassen med økonomiske midler og byen borgere med frivillig arbejdskraft.

Efterfølgende er der i 2005 afsluttet nybyggeri og omforandringer omkring hallen, hvilket giver nye muligheder for det hastigt voksende foreningsliv. Projektet har kostet 552.000 og er gennemført som et Leader+ projekt med 178.000 fra Leader+,

178.000 fra kommunen og resten fra egne og indsamlede midler. Store dele af projektet er også her lavet med frivillig arbejdskraft.

I nyere tid har den nu nyrenoverede skole på grund af dels samspillet mellem drift og geografi, dels skolens popularitet måttet oprette to førsteklaser. Og brugsen, som deler parkeringsplads med skolen, har nu afsluttet udbygning af salgsarealet og steget i graderne til Dagli´-brugs. Senest er der indviet nyt tankanlæg ved brugsen.

Der bygges stadig nyt i Hundeleve, hvor der også er kommet ældreboliger, og ejendommene handles inden for rimelig tid, mens andre renoveres. Selv byggegrundene sælges bid for bid, og noget sker der da også på erhvervsarealet.

Alt i alt tegner det billedet af et mini-samfund i trivsel. Her er - næsten - det hele, og alt kan nås med rollator eller løbehjul, som en lokal avis-journalist en gang skrev i en overskrift.

Landsbyprojekter

Gennemførte projekter:

- Opførsel af halv hal
- Udbygning af fritidsområdet ved skolen (Leader+ projekt)
- Primitiv lejrplads med pavillon i skoven

Ønskeseddel/nye projekter:

- Hockeybane
- Gangsti (skumringssti), der binder byen sammen via skoven
- Reklamefinansieret læskure
- Mindestue
- Fælles logo for samtlige foreninger i byen

Hvis vi fik en million ...

Ville vi udbygge og forbedre forholdene for ungdomsklubbens mange medlemmer.

Hundelev

»Fælled projektet«

I over hundrede år har Fælleden omkring Hundelev by tjent almene formål. I dag er Fælleden et areal på omtrent 63.000 kvadratmeter, hvoraf to tredjedele ligger sammenhængende som skov, der giver byen læ mod nord/nordvest, ly og levested for fugle og smådyr og danner ramme for mange børns leg og voksnes ture i det fri.

Fælleden tilhører i fællesskab alle grundejere i det gamle matrikelområde Hundelev By, Jelstrup sogn. En bestyrelse forestår fældning, nyttilplantning, stirydning og slåning af græs. I nyere tid er der på en lavning etableret tennisbane varetaget af idrætsforeningen, bygget petanquebane og anlagt en legeboldbane.

Gennem de senere årtier er Fælleden blevet stadig mere besøgt, dels som følge af byens udbygning, større muligheder for fritids- og friluftsaktiviteter, en god vedligeholdelsestand, dels almindelig opbakning til fælles muligheder og arrangementer i skoven. Senest er der for nogle år siden blevet tilføjet en lille lund af frugttræer på et af Fælledens mindre arealer.

I 2004 søgte vi og fik penge til etablering af pavillon m.m. via et Leader+ projekt. Projektet består af en ottekantet skovpavillon, et handicapvenligt multtoilet, sheltere, grillplads, brændehæk, borde og bænke, klatrestamme og stiafmærkning.

Projektet har kostet 125.000 kr. Heraf 52.500 fra Leader+, 37.500 fra kommunen og resten fra egne og indsamlede midler. Alt arbejde er udført med frivillig arbejdskraft.

Rubjerg/Gølstrup

At Rubjerg/Gølstrup har været beboet igennem århundreder vidnede den gamle romanske ligsten, som stod på Rubjerg Kirkegård om; den forsvandt dog sporeløst i foråret 1980.

Området, der bærer præg af den hårde vestenvind, byder på skov og åbne marker samt klit og tornekrat, og sammen med det tilsandede fyr på Rubjerg Knude tiltrækker det stadig mange forskellige mennesker. Ofte ser vi paraglidere, der udfordrer luftens vinde fra toppen af Knuden; for dem, der har spænding nok i hverdagen, kan en rask travetur på de gamle stier fra Rubjerg Knude til Mårup Kirke ved den idylliske lille fisker landsby Lønstrup være en dejlig oplevelse.

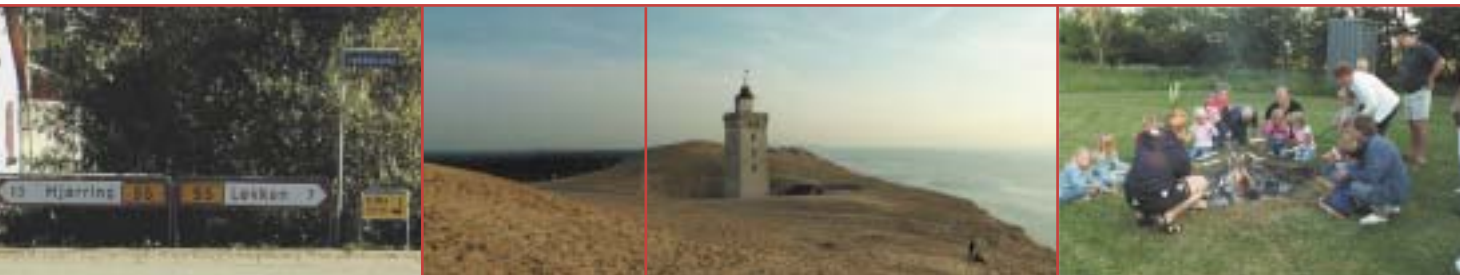
Ud over de historiske mindesmærker, der er i så rigt mål i området, findes her også Galleri Blå til den visuelle kulturelle oplevelse, tid til fordybelse ved de gamle teglværksdamme med put-and-take og fysisk aktivitet på Gølstrup Stadion.

Når sulten melder sig, står Løkkens Vej kro for den kulinariske oplevelse.

Her er husene billigere, luften renere, og du har det meste inden for rækkevidde på kort tid. Fem minutter til Danmarks bedste badestrand, ti minutter til Løkken, som er et aktivt handelsområde med fiskekutterne på stranden, hvor der altid er friske fisk. Hjørring, som bliver centrum for den nye storkommune i hjertet af Vendsyssel, når man på bare 15 minutter med busser, som kører hver time. I Rubjerg Sogn er der ca. 400 indbyggere. Der er ikke meget nybyggeri i området, men mange yngre familier med børn har bosat sig både i byen og i landdistriktet.

For tiden er der 5 dagplejemødre i Rubjerg/Gølstrup, og sammen med lokale børn er der ca. 60 børn i alderen 1-18 år i området.

For de 3-6 årige er der 2 børnehaver inden for en radius af 3 km (Vittrup og Hundelevej), og for de lidt større børn er der gode busforbindelser til Hundelevej Skole, der underviser børn til og med 7. klasse.

Foreningsliv

Med ca. 60 år på bagen har Rubjerg/Gølstrup Borgerforening gennem tiden været samlingspunkt for små som store til forskellig festivitas og arbejdsopgaver på borgerforeningens legeplads og festplads.

Legepladsen/festpladsen giver borgerne et fælles »rum«, som styrker vort lokale samfund og værner om det nære og trygge miljø, som er en forudsætning for vore børns udvikling og trivsel.

Huset på legepladsen blev officielt indviet i 1993, samtidig med indvielsen af cykelstien på Løkkensvej. Efter mange timers frivilligt slid og slæb har vi i dag en plads til leg og virke og et både smukt, stærkt og dejligt hus, hvor vi kan tumle os og opbevare rekvisitter af flere slags.

Ugentligt hele året vedligeholdes legepladsen samt de tilstødende grønne områder, hvor der yderligere er lavet gangstier og opsat bænke til stor glæde for ung som gammel. Yderligere er vores flagmand altid opmærksom på de forskellige flagdage.

Fremtidsvisioner

Hvis vi fik 1 million...

Byen savner et hus til de unge mennesker, hvor de kan have en ungdomsklub, som vil være et godt alternativ i stedet for at gå i byen i Løkken med de risici, som det efterhånden indebærer.

En tunnel under den trafikerede hovedvej ville give en mere sikker vej til legepladsen, skolen og stadion.

Forskønnelse af byen med byporte samt et bytorv med udsmykning, f.eks. skulpturer.

Vi i Rubjerg/Gølstrup har et ønske om at sikre vore børns legefaciliteter og dermed styrke stedets funktion som naturligt samlingssted - og overordnet set forøge området værdi og fremme livskvaliteten i nærsamfundet. Tanken og planen er at bevare et »rum« til leg og virke mange år ud i fremtiden - et rum, der stimulerer og udvikler vore børns fantasi og kreativitet og værner om samhørigheden...

Landsbyprojekt

Flere spændende projekter er sat i gang af lokale initiativgrupper, hvor målet er at forvandle tvillingebyerne fra halvsøvnige sovebyer til et attraktivt sted at bo.

Vendsyssel har generelt meget at tilbyde, og vi mener i al beskedenhed, at vi har ekstra meget at tilbyde... ikke mindst med lidt arbejde og lidt kreativitet.

En total renovering og fornyelse af Legepladsen, som i mange år har været flittigt brugt af små og store børn, er kun første skridt på vej til at vores by bliver attraktiv og et godt valg for tilflyttere. I projekteringen er der taget højde for, at der kommer nye EU-krav til sikkerhed og indretning af legepladser.

Et kontant tilskud fra Rubjerg-Gølstrup Borgerforening på 15.000 kr. samt i alt 200.000 kr. fra Løkken-Vrå Kommune og Leader+-midler har sat gang i arbejdet, der udføres som frivillig og ulønnet arbejdskraft af forskellige borgergrupper.

En aktivitetsdag i maj var startskuddet til det store arbejde. Her blev de mange arbejdsopgaver fordelt, og der kom gang i nedtagningen af de gamle legeredskaber.

Detailplanerne for den nye legeplads er nu på plads og tilbud er indhentet fra flere leverandører.

Børnene kan glæde sig til mange nye legeredskaber, her er tænkt på både store og små.

Et område for de mindre børn bygges op med gode legemuligheder med pilehytter, vippedyr, sandkasse og et lille legetårn.

Til de større børn kommer der klatretårn med rutsjebane, nye gynger, rulleskøjtebane, junglesti.

En ny svævebane var allerede klar til Sct. Hans-arangementet og børnene tog straks udfordringen op.

På pladsen er der faste borde og bænke, hvor man kan hygge sig ved den murede grill og tage et spil rundbold med familie og venner.

Desuden bygges et servicehus med toiletter og pusleplads, som helt sikkert vil blive flittigt brugt af dagplejemødre.

En af de frivillige borgergrupper er godt i gang med at etablere et stisystem rundt om tvillingebyerne, så nu bliver der lettere adgang til skønne skove og naturlige åndehuller.

Når stisystemet er udbygget, kan man tage sig en rask travetur til stranden i Nørre Lyngby, ud til plantagen med tennisbane i Hundeleve eller ud til Rubjerg Knude Fyr og nyde den pragtfulde udsigt over havet og op mod Børglum Kloster og Vennebjerg Kirke.

På denne tur kan man også tage sig et hvil på en af de nye bænke, som kommer op ved bålpladsen i Kajholm Plantage, hvor der også vil blive mulighed for at slå teltet op for en overnatning. Skov- og Naturstyrelsen finansierer projektet.

Rubjerg/Gølstrup

Vejby

Vejby er beliggende nogenlunde i centrum af trekanten Hjørring–Løkken–Brønderslev. Nærmeste stationsby er Vrå, som samtidig er det hyppigste mål for Vejbyboernes daglige indkøb. Byen er på godt og ondt en typisk nordjysk landsby med få hundrede indbyggere og en relativ høj gennemsnitsalder. Mange børnefamiliers ønske om hus på landet og plads til hund, kat og måske også en hest, har dog i de senere år trukket en del yngre mennesker ud i landsbysamfundene, herunder Vejby. Medvirkende til denne udvikling har været de stærkt stigende huspriser i de store byer samtidig med, at realkreditinstitutterne har opgivet den førhen meget restriktive udlånspolitik over for kunder i landsbysamfundene. Mange yngre har således været i stand til at købe sig et af de mange nedlagte landbrug og – via de nu meget gunstige lånemuligheder - få skabt sig deres drømmebolig.

Vejby har, ud over en kirke, i nyere tid haft både skole, købmand og mejeri. Bygningerne står der stort set stadig, men kun kirken fungerer efter det oprindelige formål, og der findes således ikke en eneste butik i byen. Det faktum, at der skal køres for at komme i skole, for at gøre indkøb eller for at komme i en sportshal er måske det, der afholder

flest fra at bosætte sig i en lille by. Der er busforbindelse til Vrå, men kun med enkelte afgange og kun på hverdage.

Projekter, der er gennemført inden for de seneste år

Vejby gl. Skole er af Løkken-Vrå Kommune stillet til rådighed som medborgerhus. »Skolen«, som den hedder i daglig tale, er samlingsstedet for byens foreningsliv: Vejby Beboerforening, Vejby-Spejderne og Vejby Idrætsforening. Med Vejby Stadion lige uden for døren rummer skolen opholds-, omklædnings- og bedefaciliteter for idrætsforeningen. Beboerforeningen har rådighed over en sal, der tillige lejlighedsvis anvendes af dagplejen, menighedsrådet, lokalhistorisk arkiv samt spejderne. Spejderne har herudover egen hytte på området ved skolen. Beboerforeningen har en del faste årlige aktiviteter, bl.a. dilettant, sommerfest med revy og julebanko. Herudover tilbydes løbende forskellige arrangementer, f.eks. foredragsaftener, udflugter og teaterure.

Seneste udvikling i Vejby er etableringen af »Købmandstoftens«, et fællesareal midt i byen omfattende legeplads, areal til boldspil, grill-/bålplads med

pavillon samt borde og bænke. Arealet er skænket af en lokal beboer, mens selve etableringen blev gennemført som et LEADER+ projekt. Købmandstoftens blev indviet i eftersommeren 2003, og ud over børns daglige brug af legepladsen gennemføres der løbende fællesaktiviteter som legedage for børn, grillaftener, »græskarkonkurrence« o.s.v.

Ønskeseddel

Der er ikke nye projekter i støbeskeen lige nu. Dette skyldes ikke mangel på ønsker og visioner, men de relativt snævre rammer for anvendelse af LEADER+ midler og en erkendelse af, at andre økonomiske muligheder er meget begrænsede.

Eksempler på ønsker:

- Etablering af toiletfaciliteter på Købmandstoftens, hvilket vil øge anvendeligheden meget.
- Beboerforeningen gives rådighed over hele medborgerhuset. Dette forudsætter nybygning af klubhus med opholds-, bade- og omklædningsfaciliteter til Vejby Idrætsforening.
- Bygning af en sportshal i byen.

»Købmandstøften«

Vejby Beboerforenings formål med projektet var at skabe et nyt og centralt beliggende samlingspunkt i Vejby, hvor man kan mødes - også uden at det er planlagt – hvor børn kan lege, og hvor alle områdets beboere kan mødes og lære hinanden at kende på tværs af generationer og på tværs af traditioner og tilhørsforhold – »gamle«, nuværende og nye beboere.

Projektets forventede forløb og resultater:

Med Vejby Beboerforening som garant for anvendelse af området i overensstemmelse med formålet forventedes følgende:

- Legepladsens centrale beliggenhed og dens attraktive og tidssvarende faciliteter ville tiltrække byens og nærområdets børn. Forældre ville – henset til muligheden for samvær med andre børn samt sikkerheden for, at børnene ikke kommer i kontakt med kørende trafik – motivere børnene til at benytte pladsen.
- Legepladsen ville – med bålplads, pavillon samt borde/bænke – blive samlingspunkt for byens beboere, ofte resulterende i ikke planlagte »hyggestunder« (medbragt kaffe, grill o.s.v.) til gavn for integration og sammenhold.
- Beboerforeningen, der er bredt funderet i lokalsamfundet, ville i sit årsprogram indarbejde (familie)arrangementer og begivenheder med forventning om deltagelse af såvel børn som voksne, unge som gamle.

Det var beboerforeningen håb, at projektet kunne påbegyndes primo 2002 med indvielse og ibrugtagning samme sommer.

Projektets faktiske forløb og resultater:

Tilladelser og bevilling forelå ikke før i foråret 2003, hvorefter arbejdet igangsattes umiddelbart. Arbejdet med indretning af pladsen har stort set udelukkende været baseret på frivillig arbejdskraft.

Antallet af frivilligt deltagende »arbejdere« og intensiteten i indsatsen har i sig selv virket styrkende for integration og sammenhold samt det at »komme hinanden ved«. Pladsens legeredskaber og øvrige faciliteter er bygget af absolutte kvalitetsmaterialer, der giver den højeste grad af sikkerhed samt lang holdbarhed. Professionelle planlæggere og håndværkere blandt de frivillige har tillige gjort, at pladsen, redskaberne samt pavillonen har en smuk finish og fremstår som en æstetisk oplevelse. Dette er lykkedes – ikke på grund af et ødselt budget – men takket være den store frivillige indsats og de således lave udgifter til arbejdskraft udefra.

Erfaringer fra projektet, som kan være til gavn for andre projekter:

Det har været en ubetinget fordel, at Beboerforeningen har været »rygrad« i projektet. Foreningen har bred tilslutning og opbakning i lokalsamfundet, og dens aktiviteter støttes traditionelt af en række lokale ressourcepersoner. Det har således været naturligt og yderst hensigtsmæssigt at benytte foreningens netværk til at skaffe ekspertise og arbejdskraft til projektets gennemførelse. Alternativet havde været en til lejligheden etableret lokal projektgruppe. Dette er der selvfølgelig intet formelt forkert i, men en sådan gruppe vil ofte være hæmmet af samarbejdsproblemer og interne magtkampe på grund af varierende, ofte individuelle, motiver og hensigter. Det er ligeledes en fordel, at beboerforeningen som en forventeligt varig og stabil »institution« står som en solid garant for, at pladsen og dens faciliteter holdes i god og brugbar stand i fremtiden.

Indvielsen:

Takket være en fortsat stor og kvalificeret indsats fra de frivillige bag projektet, stod samlingspunktet klart til indvielse primo september 2003 som planlagt.

Den officielle indvielse og ibrugtagning af samlingspunktet skete lørdag den 6. september 2003. Beboerne i Vejby og omegn blev via annoncering i lokalavisen inviteret til at deltage i indvielsen, hvor beboerforeningen var vært ved et mindre traktement. Programmet omfattede bl.a.:

- Flaghejsning
- Tale ved beboerforeningens formand, der bl.a. takkede fru Betty Christiansen, tidligere købmand i Vejby, der har skænket arealet.
- Samlingspunktet blev døbt "Købmandstøften" efter forslag fra en beboer.
- Tale ved hr. Fl. Trinskjær, der repræsenterede LEADER+.
- Reception.

I alt ca. 100 beboere deltog i indvielsen, der også blev dækket af den lokale presse.

Initiativer til opfølgning på projektet:

Legepladsen benyttes flittigt af byens børn. Beboerforeningen har fulgt hensigten om at indarbejde aktiviteter i foreningens årsprogram. Udgifterne til aktiviteterne dækkes dels gennem egenbetaling, dels gennem tilskud fra foreningens kasse. Foreningen forestår selv vedligeholdelsen af området og faciliteterne, men får økonomisk støtte hertil fra Løkken-Vrå Kommune. For nærværende er bevilget et beløb til klipning af græsarealer.

Afsluttende bemærkninger:

Købmandstøften fremstår smukt og udført fagligt kompetent i absolutte kvalitetsmaterialer. Dette har kunnet ladet sig gøre takket være den store frivillige arbejdsindsats, hvorved en meget stor del af det rådige beløb kunne disponeres til materialer. Initiativtagernes egen opfattelse af en rigtig god indsats blev bekræftet af deltagerne i indvielsen, der havde megen ros tilovers for det gode resultat af projektet.

Vejby

Rakkeby

Hvordan ser vi os selv?

Et lille landsbysamfund i Løkken-Vrå Kommunes nordøstre hjørne - 7 km fra Vrå og 10 fra Hjørring. Et lokalsamfund med ca. 75 husstande, svarende til 250 indbyggere, beliggende i et typisk landbrugsområde i det svagt kuperede landskab, men også med rekreative kvaliteter i form af ådale, grønne stier og veje og udsigt helt til Rubjerg Knude.

Bebyggelsen fordeler sig dels langs den 1 km lange Rakkebyvej og dels ud langs sidevejene samt i et par nyere parcelhuskvarterer.

Rakkeby er en gammel landsby - den tårnløse romanske middelalderkirke vidner herom. I husfacaderne ses endnu spor af et mere omfattende forretnings- og håndværkerliv, samt af mølle og mejeri. Udviklingen i de seneste årtier har primært gjort Rakkeby til et bosætningsområde i pendlerafstand fra Hjørring og Vrå og med hurtig adgang til den nye motorvej, som bringer en til Aalborg på en god halv time.

Rakkeby er skoleby for kommunens nordøstre hjørne. Centralskolen har ca. 100 elever, fordelt på bh. klasse og 1.-7. klasse, og i tilknytning til skolen er der en integreret børneinstitution og fritidsordning: »Solstrålen«. De mindste børn passes af dagplejemødrene i byen.

Skolen er et vigtigt samlingssted for byen, og en idrætsforening har klubhus og baner i tilknytning hertil.

Hvad har vi haft gang i?

Da FDB lukkede sin brugs i Rakkeby sidst i 1980'erne, så overtog beboerne bygningerne på andelsbasis, og forretningens har kørt nu i 16 år med en »fri købmand« i disse andelsejede lokaler. Et boligforbedringsprojekt bevirkede en totalrenovering af Købmandsgården samt indretning af borgerlokale, datastue og arkiv for Lokalthistorisk Forening. Pt. »hviler« butikken, mens bestræbelserne på at finde en nye købmand pågår.

Enkelte håndværksfirmaer er tilbage, men som bosætningssted er det i høj grad foreningslivet, der flourer. KFUM-spejderne har en velfungerende Spejdgård, idrætsforeningen er nævnt, og i »Sandgraven« trækker amatørspillene hvert år fulde huse til friluftsspil. Forsamlingshuset gik for et par år siden fra andelseje til privateje og står i dag som en nyrenoveret og velbesøgt ramme også om lokale fester og arrangementer. I tilknytning til Præstegården i byen er konfirmandstuen ofte samlingssted for kirkelige og folkelige møder.

Foreningsinitiativer har jævnlige bragt gode »løft« af livskvaliteten i Rakkeby og skabt fælles »rum i hverdagen«: Et landsbytorv med petanquebane, torvehus, bænke mv. er ramme om bl.a. den årlige sommerfest. Det er legeplads i parcelhusområdet ved Bytoften og et veludbygget idrætsområde omkring skolen.

På beboerinitiativ er et område med jordbrugsparceller blevet til: 6 andelsboliger på hver en tønde land jord. Og beboerforeningen arbejder løbende på at bevare nettet af »grønne« stier og veje, og har udarbejdet en turfolder hertil.

Projektet netop nu

Her i 2005 realiseres et 3 hektar stort skovprojekt under Leader-programmet. Midt i byen mellem spejdergård og skole skabes et »grønt rum« til aktiviteter og rekreation. Arealet omkring et nedlagt husmandssted blev købt af Spejderne, og en projektgruppe med folk fra byen, skolen, foreningslivet og spejderne indkaldte til borgermøde, hvor ideer til området blev luftet. En 6 meter høj kælkebakke, en sø, en frugtplantage, bålpladser, grøn plads med shelters og mange skovstier med »tænkesten« undervejs blev resultatet, -ind i et område af blandet løvskov og enkelte nåletræer. Et projekt til 530.000 kr, hvoraf vi selv arbejder og indsamler for de 75.000.

Samarbejdet

Rakkeby er ikke større, end at vi kender hinanden og løber på hverandre i hverdagen.

Rakkebys mange foreninger koordinerer arbejdet igennem et Foreningsrepræsentantskab, og løbende opdateres aktivitetskalenderen på Rakkebys hjemmeside www.rakkeby.dk. Der er i landsbyen en udpræget vilje til at holde standarden som »et godt sted at bo« og til at fastholde kvaliteterne i det lille samfund.

Visionen

Gennem snart flere årtier er landdistrikterne affolket, men set i det større perspektiv er det jo kun en krølle på udviklingen. Landsbyerne kan ikke tage sig af disse konjunkturer på anden måde end ved at insistere på deres sted. Det fordrer, at græsrodderne formulerer sig og tager initiativer. Og det gør de så.

Men det fordrer også bevågenhed »oppefra«: Dels ressourcer, men lige så vigtigt en lydhørhed hos politikere og en påskønnelse af initiativerne nedefra. Landsbyerne ser i det lys både muligheder og trusler i den kommunale strukturreform og ligeledes i det Landdistriktsprogram, som er i støbeskeen, og som omfatter ikke kun landbrugserhvervet men alle interessenterne i det åbne land.

Rakkeby vil fortsat formulere sine ønsker og drømme i lyset af denne nye situation efter 2007: Se om der er muligheder for arbejdspladser som hænger sammen med et landsbyliv, og se om vi kan finde sammen med landbrugserhverv, fritidsorganisationer, naturorganisationer mv. Og stadigvæk er ønskesedlen for konkrete forbedringer lang: lyslederkabler ud i hvert hjem, nærbanestation og fælles varmforsyning, for blot at nævne nogle.

Børglum

Lidt historie

Stednavnet Børglum betyder vejen ved borgen. Den vej, der har givet navn til stedet, er den gamle oldtidsvej, der gik op gennem Vendsyssel, og den borg der hentydes til, er den kongeborg, der i århundrede var på Børglum Bakke.

I middelalderen var byen ejet af klosteret, og det betød, at byens bønder nød godt af den store viden munkene havde om planteavl og frugtavl. Præmonstratenserne, som munkeordenen hedder, havde Europas førende »landbrugskonsulenter«.

Intil omkring år 1800 var alle byens gårde fæstegårde under godsejeren på Børglum Kloster. Sidst i 1700-tallet kom der lovgivning om, at fæstebønderne skulle købe deres gårde fri, men ved Børglum varede det lang tid, før gårdmændene blev selvejere, fordi fæstebetingelserne var så fordelagtige, at det blev meget dyrere at eje gårdene. Som f.eks. på Sjælland var fæsteafgiften på en tilsvarende gård tre gange så stor som ved Børglum.

I første halvdel af 1900-tallet blev Børglum en forholdsvis driftig handelsby, og i perioden 1930-90 var der hele 68 erhvervsvirksomheder i byen. Men da den sidste købmandsbutik lukkede, begyndte livet i byen at gå i stå.

Børglum i dag

Heldigvis kom der et driftigt købmandsægtepar og genåbnede butikken, og byen blomstrede op igen. Efter en omfattende restaurering blev Børglum Gamle Mejeri indrettet med butik, der sælger kunsthåndværk og gaveartikler, og det gamle osteri er omdannet til egnens smukkeste hotelværelser, og det er en af de væsentligste årsager til, at Børglum i dag fremstår som en smuk landsby. I forhold til byens størrelse har Børglum mange rekreative områder: Sportspladsen, hvor der blandt andet bliver holdt sommerfester, Romdammen er et smukt lille parkområde med en sø og Nytorv, der blev gennemført som et Leader+ projekt, er blevet et samlingssted for byens ungdom.

Fremtiden

Da frakørslen fra motorvejen til sommerlandet ved Løkken nu er blevet ført igennem Børglum, har byen på ny fået en central beliggenhed. Børglum er nu det første sted, de sommergæster, der kommer ad motorvejen til ferieområdet, får mulighed for at handle ind. Og det betyder også, at byen er blevet et attraktivt bøsætningssted, hvorfra man relativt hurtigt kan køre til f.eks. Aalborg. Måske kan det betyde, at der kommer nye butikker og erhvervsvirksomheder til byen.

Nytorv

Da projekt Nytorv skulle etableres, var der bred enighed om, at Børglums behov for et samlingssted først og fremmest skulle tilgodese børnene og de unge mennesker. Da vores gamle skole i forvejen fungerede som en slags medborgerhus, var det nærliggende, at det var her et sådan samlingssted skulle være.

Projektet blev finansieret af midler fra Leader+ og kommunen, og dertil leverede en gruppe lokale borgere en god portion »knofedt«. Desuden var Nordjyllands Amt så venlige, at de lagde ny asfaltbelægning på den del af parkeringspladsen, der blev bibeholdt.

Nytorv har helt klart givet Børglum by en ansigtsløftning, og desuden er pladsen virkelig blevet stedet, hvor byens ungdom samles. Før var det et stort problem, at de unge mennesker brugte vejen som bane for deres rulleskøjter og skateboard, men nu kan vi med sindsro sende dem over til Nytorv, hvor de i trygge rammer kan udfolde sig. For os, der har været med til at etablere pladsen, er det en ren fornøjelse at opleve, at så mange mennesker bruger stedet hver dag.

Det er ikke kun byens folk, der har glæde af Nytorv. Stedet bliver ofte brugt af folk på gennemrejse, som stopper op og sætter sig ved bordene for at nyde en medbragt madpakke, eller blot for at sidde og slappe af i de smukke omgivelser. Det er bestemt en af de sidegevinster, som vi er rigtig glade for.

Kultur på toppen

»Kultur på Toppen« er et nyt projekt i Børglum, som er i den indledende fase. Projektet omhandler etablering af et folkeligt samlingssted bag »Den Gamle Smedje« ved Børglum Kloster, hvor der er et naturligt amfiteaterlignende landskab. Det er her ved helligkilden, at folk har mødtes gennem århundreder for at blive helbredt af kildens vand eller for at deltage, når det store kildemarkede blev afholdt.

Formålet er at skabe et samlingssted, hvor alle former for kulturelle aktiviteter kan udøves. Der skal være plads til amatørteaterforestillinger, såvel som professionelle teaterforestillinger, f.eks. amatørmusikere, der har lyst til at »trykke den af« en aften, små klassiske koncerter eller foreninger og grupper, der har lyst til at holde møde på et historisk sted i den smukke natur.

Samtidig skal stedet kunne bruges af de mange turister, der færdes i området, og vi vil på den måde få en enestående chance for at give både turisterne og de lokale et indblik i den historie, der knytter sig til egnen.

Projektet indeholder 5 delelementer:

1. Etablering af pladsen og beplantning.
2. Reetablering af Sct. Bodils kilde.
3. Opsætning af mindestenen for vendelboernes oprør mod Kong Knud den Hellige.
4. Indretning af møllen til historisk formidlingssted.
5. Renovering af hus til opbevaring af sceneelementer m.m.

Børglum

Nr. Lyngby

Vor historie og kultur

Nr. Lyngby er den ene af Løkken-Vrå Kommunes to kystbyer med en attraktiv beliggenhed ved en barsk kyststrækning, som er under stadig nedbrydning. I årenes løb har byen og landskabets ændret karakter.

Vor nuværende situation som landsbysamfund er væsentligt bestemt af vor historie og den erhvervsaktivitet, som har båret lokalsamfundet.

Primo forrige århundrede var livsgrundlaget en kombination af landbrug som klitbønder og fiskeri. Stranden ved Nr. Lyngby var oprindeligt et lille fiskerleje. Turisme og sommerhuse var næsten ukendte i denne udviklingsfase. Landbruget havde ringe eksistens kår, fordi en kombination af sandede agre og blæst gjorde det vanskeligt at dyrke jorden.

Fiskeriet har ikke været nogen stor indtægtskilde. Byen bærer stadig præg af, at der ikke har været det store overskud til kulturelle og sociale aktiviteter, udover kirken, som i dag ligger ca. 800 m fra havet. Dengang var landsbyens kirke beliggende centralt i landsbyen men samtidig tæt ved havet.

De levevilkår, som eksisterede i Lyngby i den første halvdel af sidste århundrede, var ikke just præget af materiel velstand. Men en væsentlig forudsætning for at drive fiskeri og landbrug dengang var, at der eksisterede et vist fællesskab og sammenhold i lokalsamfundet. For uden kunne bådene ikke sættes i vandet og hales op. Så velfærden har nok været relativ bedre end velstanden.

Den gamle kirke blev flyttet i 1914, da den var kommet faretruende nær den høje skrænt. Dele af den gamle kirkegård eksisterer stadig og er et meget yndet udflugtsmål, både for danske og udenlandske turister. Det gamle klokketårn er bevaret. Ofte kan man finde arkæologer liggende på skrænten og grave.

I begyndelsen af forrige århundrede opstod Lyngby Mølle. Den gennemgik flere udbygninger og omforandringer. I begyndelsen var den et traktørsted, men blev senere til et samlingssted, hvor lokalbefolkningen og turisterne mødtes. Men det gamle populære traktørsted måtte også »lade livet« på grund af det glubske hav, og i 1975 valgte man helt at fjerne møllen. Samtidig blev kystvejen mellem Nr. Lyngby og Lønstrup flyttet længere ind i landet.

I 1960'erne begyndte den store udstykning af grunde til sommerhuse. Disse udstykninger skete fra de små landbrug og husmandssteder. I disse år skete noget andet revolutionerende i Lyngby. Man begyndte at plante grantræer. Det Danske Hedeselskab finansierede indkøb af træer, mod at indbyggerne i Nr. Lyngby plantede dem. Selvom ingen fastboende troede på, at noget træ kunne gro i Nr. Lyngby, ligger langt de fleste helårs- og sommerhuse syd for nedkørslen til stranden i dag beskyttet bag tæt beplantning.

I årene frem voksede mængden af sommerhuse støt og roligt til i dag ca. 850. Derimod faldt antallet af fastboende frem til omkring 1990. Derefter er kurven vendt, og i dag er de fleste oprindelige små fiskerhuse fra kirken og op til »byen« igen beboet hele året.

Fortid

Nr. Lyngby i dag

Det nuværende Lyngby er et lille samfund med 72 fastboende husstande og ca. 850 sommerboliger. Lyngby har en købmand, et hotel og en grillbar/værtshus, som for alle tres vedkommende har åbent i sommerhalvåret. En besøgs-bondegård har ligeledes åbent i turistsæsonen.

Desværre er der næsten intet tilbage af det oprindelige fiskermiljø. Kun de huse, som havet endnu ikke har taget.

Nutid

Hvad vil vi i Nr. Lyngby med vor historiske kulturarv?

Vor fremtid i Nr. Lyngby har været genstand for flere beboermøder. Vor generelforsamling har nedsat et udvalg til at fremkomme med forslag til, hvordan vort lille lokalsamfund kan formes med det formål:

- at fremstå som et attraktivt sted at bosætte sig,
- at fremstå som et levende lokalsamfund, som er attraktiv for etablering af kunsthåndværk.

Selvom vi ønsker ændringer i vort lokalsamfund, er vi af den opfattelse, at Nr. Lyngby ikke må miste sit særpræg, som er en delvis følge af den barske natur. Den natur, som samfundet har levet med i århundrede, ønsker vi fortsat bevaret. Vi vil derfor tilgodese en udvikling, som bevarer det åbne landskab i en barsk natur.

Efter adskillige møder og sonderinger er vi blevet enige om, at følgende tiltag bør fremmes:

1. Etablering af en 'Solnedgangsplads' umiddelbart syd for nedkørselen til stranden.
2. Gennemførelse af en samlet lokalplan for den gamle del af Lyngby (De gamle fiskerhuse langs Lyngbyvej). Formålet med lokalplanen er at muliggøre etablering af turistbaserede småerhverv med kunsthåndværk som idegrundlag.
3. Anlæg af opholdsareal på "Trekanten" mellem Kystvejen og Lyngbyvej. På arealet planlægges legeplads, petanque bane, bålplads, labyrint o.l.

Solnedgangspladsen

Ved nedkørslen til stranden i Nr. Lyngby ligger en plads med en smuk havudsigt. På pladsen er der i dag opstillet et stort hvidt/blåt toiletskur, 4 affaldscontainere, 5 affaldsstativer samt tre telefonbokse. Ikke just nogen smuk 'indgangsportal' for landsbyen. Beboerne i Nr. Lyngby arbejder derfor på et forskønnelsesprojekt, så pladsen omdannes til et

nyt fælles opholdsareal, der bliver et naturligt centrum for byen. På et hævet flisebelagt plateau kan både endagsturister fra oplandet, sommerhusturister og de fastboende nyde den fantastiske udsigt over vandet. Toiletbygning m.m. fjernes, og i stedet bygges en lille toiletbygning med referencer til den gamle klokkestabel ved Nr. Lyngby kirkegård.

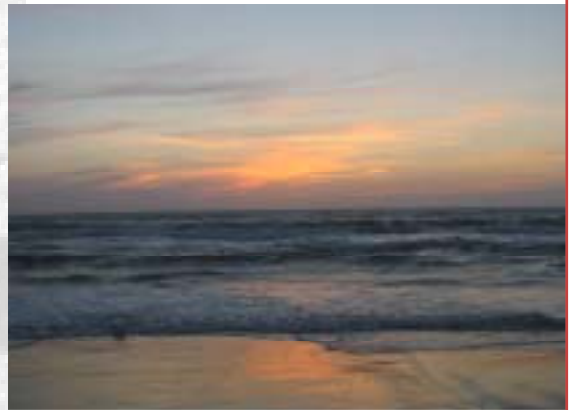
Der er udarbejdet en lokalplan for pladsen, og vi forventer, at projektet kan realiseres i foråret 2006. Vi har allerede den væsentligste del af finansieringen på plads. Bl.a. har vi opnået en væsentlig finansiering via EU's Leader+ midler.

Det samlede projekt for området kan ses på <http://www.nr-lyngby.dk/>

Har vore mål for området haft nogen betydning for vor nyeste udvikling

Ja, her har vi været heldige. Vi har fået to nye virksomheder med kunsthåndværk af høj kvalitet til området. Det er JOB på Lyngbyvej 198, som fremstiller smykker af ædle metaller og rav. Endvidere er Strandfogedgården ved nedkørselen til stranden solgt til glaspusterne Rune og Anders, som nu har åbnet glaspusteri og forretning i ejendommen. Samtidig er en tredje forretning med kunsthåndværk undervejs på adressen Lyngby Møllevej nr. 6.

Nr. Lyngby

Sdr. Harritslev

Fakta om Sdr. Harritslev

Sdr. Harritslev er en landsby med omkring 85 husholdninger og ligger ca. 6 km. vest for Hjørring mod Løkken.

Sdr. Harritslev har på samme måde som andre landsbysamfund ændret karakter og er nu en landsby, hvor de fleste arbejder i omkringliggende større byer, men der er stadig en del landbrug, håndværksvirksomheder, mulighed for børnepasning, mejeriudsalg og et aktivt foreningsliv.

Samlingspunkterne i Sdr. Harritslev er mejeriet med butikken, kirken og sportspladsen med »HUSET«, hvor de forskellige foreninger holder deres arrangementer. Endvidere er der en mekaniker, en smed,

en elektriker og en tømrer, der driver virksomhed. Der er ikke en dagligvarebutik længere, men det er der i nabobyer. Hjørrings boligudvikling breder sig også mod vest med dagligvareforretninger i kort afstand fra Sdr. Harritslev.

Sdr. Harritslev ligger flot placeret i det åbne landskab med udsigt indover Hjørring og ud mod kysten med udsigt til Rubjerg Knude og Vennebjerg Kirke. I sognets østside løber Liver Å med den store og flotte ådal ved Åstrup Hovedgård og længere mod syd det store engområde Mosekæret, som ligger hen som et stort naturområde med et righoldigt plante- og dyreliv. Her er der god mulighed for en travetur.

Dagligdagen i Sdr. Harritslev

I Sdr. Harritslev har der altid været en tradition for, at vi hjælpes ad med opgaver omkring foreningslivet. Dette foreningsarbejde udfolder sig efterhånden mest i » HUSET«, som er placeret ved vores sportsplads.

»HUSET« blev bygget i 1997-98 af sognets beboere i fællesskab. Ønsket om et samlingssted fremkom efter en række år, hvor der ikke havde været nogen egnede lokaler til dette foreningsliv. Der blev endvidere gode muligheder for at bruge »HUSET« til private fester og andre aktiviteter. Sportspladsen

har i mange år været indrettet til især håndboldspil, men på grund af det mindre antal børn og unge mennesker i sognet blev det sværere at holde denne aktivitet i gang. Derfor har pladsen de sidste par år været under ombygning til en lang række andre aktiviteter og fritidstilbud for børn, unge og de voksne indbyggere her i landsbyen. Der kan nu foregå aktiviteter på tværs af aldersgrænser i de forskellige uderum.

Sdr. Harritslev

Samlingssted ved »Huset«

Det nyeste, og igangværende, projekt i Sdr. Harritslev er et udendørs fællesareal ved sportspladsen og »Huset«. Fællesarealet indeholder et beskyttet legeområde, kællebakke, junglesti og grillhytte. Grillhytten og »Huset« er blevet forbundet med en sti, og området omkring »Huset« er forbedret/forskønnet med flisebelægning, udvidet parkeringsmuligheder, ny og bedre belysning samt nyplantede træer og hække.

Hovedparten af projektet er i dag gennemført. Vi mangler dog grillhytten, hvor det kun er fundamentet, der er støbt endnu. Hytten skulle gerne stå færdig til foråret 06.

Projektet er finansieret ved hjælp af Leder+ midler, kommunale midler og tilskud fra Friluftsrådet. En stor del af arbejdet er udført af frivillige.

Visioner for fremtiden i Sdr. Harritslev

Hjørring har efterhånden boligområder kun i 3-4 km. afstand fra Sdr. Harritslev, og der er planlagt flere ud mod Sdr. Harritslev.

I ny Hjørring Kommune vil Hjørring by sikkert tiltrække butikcentre og arbejdspladser, hvilket vil virke afsmittende på vores lokalområde.

Der kunne være udviklingsmuligheder i Sdr. Harritslev. Der er gode muligheder for at flere bosætter sig i området pga. landsbyens placering nær Hjørring.

I Sdr. Harritslev kunne vi derfor ønske os flere stier samt skov- og naturområder omkring byens boligområder.

Endvidere kunne en modernisering af pladsen ved »skoleskueret« midt i byen gøre området mere attraktivt.

På sportspladsen kan der fortsat udvikles flere aktivitetsmuligheder. Et offentligt toilet på pladsen ville også forbedre forholdene.

Links og henvisninger

Vil du vide mere?

Vil du vide mere om Løkken-Vrå Kommune og de 10 landsbyer er her en række relevante links og henvisninger:

Løkken-Vrå Kommune

Sdr. Vråvej 5
9760 Vrå
Tlf. 99671111
info@loekkenvraa.dk
www.loekkenvraa.dk

Landsbyernes hjemmesider

Hundelev: www.hundelev.dk
Rakkeby: www.rakkeby.dk
Vrensted: www.vrenstedby.dk/om_vrensted.php
Nr. Lyngby: www.nr-lyngby.dk

Leader+

http://europa.eu.int/comm/agriculture/rur/leaderplus/index_da.htm
<http://www.leaderplus.dk/>
<http://www.leader.dk/vendsyssel/dk/startside.asp>

LEADER+ sekretariatet,
Markedsgade 9,
9800 Hjørring,
telf. 98 90 36 08
leader@vur.dk

»LANDSBYERNE I LØKKEN-VRÅ KOMMUNE tager læseren med på en rundtur til kommunens 10 landsbysamfund. Hæftet er et initiativ fra kommunens LANDSBYRÅD, og hver enkelt landsby har bidraget med tekst og billeder om sig selv.

Hæftet ligger i forlængelse af 5 års landsbyudvikling i Løkken-Vrå Kommune, inden for rammerne af Leader+programmet 2002- 07.

Hæftets formål er at vise en række facetter og profiler af vor grønne landkommune. Udgivelsen er generelt tiltænkt de mennesker, der interesserer sig for landdistrikterne og specielt tiltænkt de mennesker, som drømmer om og måske planlægger en tilværelse i en landsby.

Landsbyen er for mennesker, der gerne vil forvalte deres liv selv, i overskuelige sammenhænge, sammen med andre, og i kontakt med det åbne land og naturen!

